

Пам'яті професора Оксани Іванівни Бодак

“Життєвий шлях Оксани Бодак – це шлях великої натхненної творчої праці, приклад самовідданого служіння науці та освіті. Вона багата красою духовно й тілесно, обдарована розумом і талантом, завзята до праці, у відносинах чесна, активна в громаді та ніжна в сім'ї, кристалів структури відкрила чудесні.”

25 жовтня 2005 р. на 64-му році життя після важкої недуги відійшла з життя доктор хімічних наук Оксана Іванівна Бодак – завідувач кафедри неорганічної хімії, заслужений професор Львівського національного університету імені Івана Франка, відомий у світі вчений.

Оксана Бодак народилася 2 травня 1942 р. в селі Поморяни Золочівського району Львівської області в українській селянській родині. У 1959 р. поступила на хімічний факультет Львівського державного університету імені Івана Франка і після закінчення навчання у 1964 р. була скерована Міністерством вищої і середньої спеціальної освіти на викладацьку роботу на кафедру неорганічної хімії.

За 40 років праці в університеті О. Бодак пройшла шлях від асистента, доцента, професора (1984) до завідувача кафедри (1989). Читала різноманітні хімічні курси для студентів фізичного, біологічного і, звичайно, основний курс “Неорганічна хімія” для студентів хімічного факультету. За її участю підготовлено і опубліковано 20 навчально-методичних посібників і підручник “Основи загальної хімії”.

У 1970 р. Оксана Бодак захистила у Львові кандидатську дисертацію “Дослідження потрійних систем церій-(нікель, кобальт, залізо)-силіцій і їх аналогів (фазові рівноваги, кристалічні структури і деякі фізичні властивості сполук)”, в якій вперше дослідила взаємодію компонентів у 50 потрійних системах, побудувала ізотермічні перерізи, встановила утворення і визначила кристалічну структуру 144 сполук, з яких сім належать до нових структурних типів.

Персоналі

У докторській дисертації “Взаємодія рідкісноземельних металів в потрійних системах”, захищеній у Києві в Інституті проблем матеріалознавства у 1984 р., провела ґрунтовний аналіз усіх відомих на той час подвійних та потрійних систем з участю рідкісноземельних металів; вперше дослідила 91 систему та встановила утворення і визначила кристалічну структуру понад 520 сполук. Відкрила ряд важливих кристалохімічних закономірностей утворення та будови інтерметалічних сполук.

Наукова діяльність проф. О. Бодак на посаді завідувача кафедри скерована на зміцнення Львівської кристалохімічної школи, створеної у 60-х роках, яка є основним джерелом поповнення викладацького та наукового складу як кафедр у Львівському університеті, так і вищих навчальних і наукових закладів України висококваліфікованими спеціалістами, кандидатами та докторами хімічних наук. Вже з 80-х років кафедра неорганічної хімії стала провідною в Україні як за рівнем і обсягом наукових досліджень в галузі кристалохімії інтерметалічних та комплексних сполук, так і за рівнем підготовки фахівців-хіміків. Кафедра підготувала 850 хіміків, з яких кожний шостий став кандидатом наук.

Професор О. Бодак виховала 35 кандидатів хімічних наук, з яких п'ять згодом захистили докторські дисертації, видала дві монографії, опублікувала близько 800 наукових статей, відкрила 110 нових структурних типів. Зараз широко використовується запропонована О. Бодак систематика видів споріднення між окремими структурними типами та систематика способів взаємоперетворення структур. Про актуальність її наукових праць можна судити з дуже високого індексу цитованості; посилання на її наукові публікації знайдено більше як у 2500 статтях; тільки на одну із її перших наукових праць, про відкриття структурного типу $CeNiSi_2$, знайдено посилання в 31 науковій статті, в яких встановлено утворення 209 представників цього типу.

Особливо цінною є ініціатива Оксани Бодак у налагодженні наукової співпраці із спорідненими науковими установами багатьох країн, зокрема, Росії, Польщі, Німеччини, Франції, Швейцарії, Італії, США.

За наукову, педагогічну та громадську діяльність проф. О. Бодак одержала ряд почесних звань і нагород. Вона – Лауреат Всесоюзної молодіжної премії в галузі науки і техніки (1976), Лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки (1984), Соросівський професор (1994), дійсний член Міжнародної спілки кристалографів, член редколегії журналу Вісник Львівського університету, редактор міжнародного реферативного журналу Red Book, член оргкомітетів міжнародних наукових конференцій, в т.ч. з кристалохімії інтерметалічних сполук, що регулярно проводяться у Львові, заступник голови спеціалізованої ради по захисту кандидатських і докторських дисертацій, член ВАК СРСР і ВАК України, член координаційних наукових рад АН СРСР і НАН України, член комітету Міжнародного центру порошкової дифрактометрії.

У 2000 р. Оксана Бодак одержала Почесне звання “Людина року”. За плідну і самовіддану працю, за трудові досягнення вона внесена до книги “Жінки України” та до “Енциклопедії Сучасної України”.

Свої глибокі знання, науковий досвід і талант щедро передавала студентам, молодим науковцям. Усім своїм життям, своєю трудовою діяльністю, самовідданою працею видатного вченого-трудівника, яскравого талановитого педагога Оксана Бодак заслужила повагу в усіх, з ким їй доводилося працювати. Істинні шляхетність, інтелігентність, гуманістичні ідеали проявлялися в усіх вчинках її повсякденного життя, і цим Вона здобула шану і вдячність від тих, кому пощастило її знати.

Вона була прекрасною матір'ю, бабусею та дружиною, чуйною, щирою людиною. Світла пам'ять про Оксану Іванівну назавжди залишиться в наших серцях.

Учні, колеги, друзі